

SAVIENĪBAS AUGSTĀ
PĀRSTĀVE ĀRLIETĀS UN
DROŠĪBAS POLITIKAS
JAUTĀJUMOS

Briselē, 23.11.2016.
JOIN(2016) 56 final

ANNEX 1

PIELIKUMS

dokumentam

**Kopīgs priekšlikums –
PADOMES LĒMUMS**

**par to, lai Eiropas Savienības vārdā noslēgtu Stratēģiskās partnerības nolīgumu starp
Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Kanādu, no otras puses**

STRATĒĢISKĀS PARTNERĪBAS NOLĪGUMS
STARP KANĀDU, NO VIENAS PUSES,
UN EIROPAS SAVIENĪBU
UN TĀS DALĪBVALSTĪM, NO OTRAS PUSES

PREAMBULA

KANĀDA,

no vienas puses, un

EIROPAS SAVIENĪBA, turpmāk "Savienība",

un

BEĻĢIJAS KARALISTE,

BULGĀRIJAS REPUBLIKA,

ČEHIJAS REPUBLIKA,

DĀNIJAS KARALISTE,

VĀCIJAS FEDERATĪVĀ REPUBLIKA,

IGAUNIJAS REPUBLIKA,

ĪRIJA,

GRIEĶIJAS REPUBLIKA,

SPĀNIJAS KARALISTE,

FRANCIJAS REPUBLIKA,

HORVĀTIJAS REPUBLIKA,

ITĀLIJAS REPUBLIKA,

KIPRAS REPUBLIKA,

LATVIJAS REPUBLIKA,

LIETUVAS REPUBLIKA,

LUKSEMBURGAS LIELHERCOGISTE,

UNGĀRIJA,

MALTAS REPUBLIKA,

NĪDERLANDES KARALISTE,

AUSTRIJAS REPUBLIKA,

POLIJAS REPUBLIKA,

PORTUGĀLES REPUBLIKA,

RUMĀNIJA,

SLOVĒNIJAS REPUBLIKA,

SLOVĀKIJAS REPUBLIKA,

SOMIJAS REPUBLIKA,

ZVIEDRIJAS KARALISTE,

LIELBRITĀNIJAS UN ZIEMEĻĪRIJAS APVIENOTĀ KARALISTE,

Līguma par Eiropas Savienību un Līguma par Eiropas Savienības darbību Līgumslēdzējas puses,
turpmāk "dalībvalstis",

no otras puses,

turpmāk kopā "Puses",

IEDVESMOJOTIES no ilgās draudzības starp Eiropas un Kanādas iedzīvotājiem un to stiprajām
vēsturiskajām, kultūras, politiskajām un ekonomikas saitēm,

ŅEMOT VĒRĀ panākumus, kas sasniegti kopš 1976. gada Pamat nolīguma par tirdzniecisko un
ekonomisko sadarbību starp Eiropas Kopienām un Kanādu, 1990. gada Transatlantisko attiecību
deklarācijas starp Eiropas Kopienu un tās dalībvalstīm un Kanādu, 1996. gada Kopīgās politiskās
deklarācijas par ES un Kanādas attiecībām un kopīgā ES un Kanādas rīcības plāna, 2004. gada ES
un Kanādas partnerattiecību darba plāna, un 2005. gada nolīguma starp Eiropas Savienību un
Kanādu, lai izveidotu sistēmu Kanādas līdzdalībai Eiropas Savienības krīzes pārvarēšanas
operācijās,

ATKĀRTOTI APLIECINOT savu stingro apņemšanos ievērot demokrātijas principus un cilvēktiesības, kā noteikts Vispārējā cilvēktiesību deklarācijā,

PIEKRĪTOT, ka masu iznīcināšanas ieroču izplatīšana rada nopietnus draudus starptautiskajai drošībai,

PAMATOJOTIES uz ilggadējām sadarbības tradīcijām starptautiskā miera un drošības principu un tiesiskuma veicināšanā,

ATKĀRTOTI APLIECINOT savu apņemšanos apkarot terorismu un organizēto noziedzību ar divpusēju un daudzpusēju kanālu starpniecību,

KOPĪGI APŅEMOTIES samazināt nabadzību, veicināt iekļaujošu ekonomikas izaugsmi un atbalstīt jaunattīstības valstis to centienos virzībā uz politiskajām un ekonomiskajām reformām,

ATZĪSTOT vēlēšanos sekmēt ilgtspējīgu attīstību ekonomikas, sociālajā un vides jomā,

PAUŽOT lepnumu par savu iedzīvotāju daudzpusīgajiem savstarpējiem kontaktiem un apņemšanos aizsargāt un veicināt kultūras izpausmju daudzveidību,

ATZĪSTOT, cik liela nozīme var būt efektīvām daudzpusējām organizācijām, lai veicinātu sadarbību un panāktu pozitīvus rezultātus attiecībā uz globāliem jautājumiem un problēmām,

ŅEMOT VĒRĀ to dinamiskās attiecības tirdzniecības un ieguldījumu jomā, ko vēl vairāk nostiprinās visaptverošā ekonomikas un tirdzniecības nolīguma efektīva īstenošana,

ATGĀDINOT, ka šā nolīguma noteikumi, kas ietilpst Līguma par Eiropas Savienības darbību Trešās daļas V sadaļas darbības jomā, ir saistoši Apvienotajai Karalistei un Īrijai kā atsevišķām Līgumslēdzējām pusēm, nevis kā Eiropas Savienības daļām, ja vien Eiropas Savienība kopā ar Apvienoto Karalisti un/vai Īriju nav kopīgi paziņojušas Kanādai, ka Apvienotajai Karalistei vai Īrijai noteikumi ir saistoši kā Eiropas Savienības daļai saskaņā ar Līgumam par Eiropas Savienību un Līgumam par Eiropas Savienības darbību pievienoto Protokolu Nr. 21 par Apvienotās Karalistes un Īrijas nostāju saistībā ar brīvības, drošības un tiesiskuma telpu. Ja Apvienotajai Karalistei un/vai Īrijai noteikumi vairs nav saistoši kā Eiropas Savienības daļām saskaņā ar protokola Nr.21 4.a pantu, Eiropas Savienība kopā ar Apvienoto Karalisti un/vai Īriju nekavējoties informē Kanādu par jebkādam izmaiņām to nostājā, un šādā gadījumā tām nolīguma noteikumi joprojām ir saistoši katrai atsevišķi. Tas pats attiecas uz Dāniju saskaņā ar minētajiem Līgumiem pievienoto Protokolu par Dānijas nostāju,

ATZĪSTOT institucionālās pārmaiņas Eiropas Savienībā, kopš stājies spēkā Lisabonas līgums,

APSTIPRINOT savu statusu kā stratēģiskajām partnerēm un aņņemšanos turpināt stiprināt un jaunā līmenī pacelt savas attiecības un starptautisko sadarbību, pamatojoties uz savstarpēju cieņu un dialogu, lai veicinātu kopīgās intereses un vērtības,

PĀRLIECINĀTAS, ka šāda sadarbība būtu jāizstrādā pakāpeniski un pragmatiski, atbilstīgi to politikas attīstībai,

IR VIENOJUŠĀS PAR TURPMĀKO.

I SADAĻA

SADARBĪBAS PAMATS

1. PANTS

Vispārīgi principi

1. Puses pauž atbalstu kopīgajiem principiem, kas noteikti Apvienoto Nāciju Organizācijas Statūtos.
2. Paturot prātā savas stratēģiskās attiecības, Puses apņemas veicināt saskaņotību to sadarbības attīstīšanā divpusējā, reģionālā un daudzpusējā līmenī.
3. Puses īsteno šo nolīgumu, pamatojoties uz kopīgām vērtībām, dialoga principiem, savstarpēju cieņu, vienlīdzīgu partnerību, daudzpusējām attiecībām, vienprātību un starptautisko tiesību ievērošanu.

II SADAĻA

CILVĒKTIESĪBAS, PAMATBRĪVĪBAS, DEMOKRĀTIJA UN TIESISKUMS

2. PANTS

Demokrātijas principu, cilvēktiesību un
pamatbrīvību ievērošana un pilnveidošana

1. Demokrātijas principu, cilvēktiesību un pamatbrīvību ievērošana, kā tas paredzēts Vispārējā cilvēktiesību deklarācijā un spēkā esošos starptautiskos cilvēktiesību līgumos un citos juridiski saistošos instrumentos, kam pievienojusies Savienība vai tās dalībvalstis un Kanāda, ir Pušu iekšzemes un starptautiskās politikas pamatā un ir šā nolīguma būtisks elements.
2. Puses cenšas sadarboties un ievērot šīs tiesības un principus savā politikā un mudina citas valstis ievērot minētos starptautiskos cilvēktiesību līgumus un juridiski saistošus instrumentus un īstenot savas saistības cilvēktiesību jomā.
3. Puses ir apņēmušās sekmēt demokrātiju, tostarp brīvas un taisnīgas vēlēšanas saskaņā ar starptautiskajiem standartiem. Katra Puse informē otru par savām vēlēšanu novērošanas misijām un pēc vajadzības aicina otru piedalīties..

4. Puses atzīst tiesiskuma nozīmi cilvēktiesību aizsardzības un pārvaldības iestāžu efektīvas darbības nodrošināšanā demokrātiskā valstī. Tas nozīmē, ka pastāv neatkarīga tiesu sistēma, vienlīdzība likuma priekšā, tiesības uz taisnīgu tiesu, un personas var saņemt efektīvu tiesisko aizsardzību.

III SADAĻA

STARPTAUTISKAIS MIERS UN DROŠĪBA UN EFEKTĪVAS DAUDZPUSĒJAS ATTIECĪBAS

3. PANTS

Masu iznīcināšanas ieroči

1. Puses uzskata, ka masu iznīcināšanas ieroču (MII) un to nogādes līdzekļu izplatīšana gan valstīm, gan nevalstiskiem dalībniekiem ir viens no nopietnākajiem draudiem starptautiskajai stabilitātei un drošībai.

2. Tādēļ Puses vienojas sadarboties un dot ieguldījumu, lai novērstu MII un to nogādes līdzekļu izplatīšanu, pilnīgi ievērojot un īstenojot savas saistības atbilstīgi starptautiskajiem atbruņošanās un ieroču neizplatīšanas nolīgumiem, kā arī ANO Drošības padomes rezolūcijām. Turklāt Puses attiecīgi sadarbojas, lai atbalstītu ieroču neizplatīšanas centienus, piedaloties eksporta kontroles režīmos, kuriem tās ir pievienojušās. Puses vienojas, ka šis noteikums ir šā nolīguma būtisks elements.

3. Puses arī vienojas šādi sadarboties, lai novērstu MII un to nogādes līdzekļu izplatīšanu:

- a) attiecīgi veikt pasākumus, lai parakstītu, ratificētu vai pievienotos visiem attiecīgajiem starptautiskajiem līgumiem atbruņošanās un neizplatīšanas jomā, kā arī pilnībā īstenot visas saistības saskaņā ar minētajiem līgumiem, kuriem tās ir pievienojušās, un mudināt citas valstis pievienoties šiem līgumiem;
- b) uzturēt efektīvu valsts eksporta kontroles sistēmu, ar kuras palīdzību pārraudzīt ar masu iznīcināšanas ieročiem saistītu produktu eksportu un novērst nelikumīgu tirdzniecību un tranzītu, tostarp veikt masu iznīcināšanas ieroču galapatēriņa kontroli divējāda lietojuma tehnoloģijām un nodrošināt efektīvas sankcijas par eksporta kontroles pārkāpumiem;

- c) apkarot masu iznīcināšanas, bioloģisko un toksisko ieroču izplatīšanu. Puses vienojas sadarboties attiecīgajos forumos, lai uzlabotu izredzes pievienoties starptautiskām konvencijām, tostarp Ķīmisko ieroču konvencijai (Konvencija par ķīmisko ieroču izstrādes, izgatavošanas, uzkrāšanas un pielietošanas aizliegumu un ķīmisko ieroču iznīcināšanu) un Bioloģisko un toksisko ieroču konvencijai (Konvencija par bakterioloģisko (bioloģisko) un toksisko ieroču izstrādāšanas, ražošanas un uzglabāšanas aizliegšanu un to iznīcināšanu).
4. Puses vienojas rīkot regulāras augsta līmeņa ES un Kanādas sanāksmes, lai apmainītos viedokļiem par veidiem, kā veicināt sadarbību vairākos ar ieroču neizplatīšanu un atbrūošanu saistītos jautājumos.

4. PANTS

Kājniņu ieroči un viegie ieroči

1. Puses atzīst, ka kājniņu ieroču un vieglo ieroču (VIKI), kā arī to munīcijas nelikumīga ražošana, pārvadāšana un aprīte, kā arī šo ieroču un munīcijas pārmērīga uzkrāšana, slikta pārvaldība, neatbilstīgi nodrošinātas noliktavas un nekontrolēta izplatīšana joprojām nopietni apdraud mieru un starptautisko drošību.
2. Puses vienojas īstenot to attiecīgās saistības, lai cīnītos pret VIKI un to munīcijas nelikumīgu tirdzniecību piemērojamajos starptautiskajos instrumentos paredzētā kārtībā, ietverot ANO Rīcības programmu, lai novērstu, apkarotu un izskaustu nelegālu tirdzniecību ar VIKI visos tās aspektos, kā arī saistības, kas izriet no ANO Drošības padomes rezolūcijām.

3. Puses cenšas veikt pasākumus, lai apkarotu VIKI nelikumīgu tirdzniecību, kā arī nodrošinātu savu kopīgo centienu koordināciju, papildināmību un sinerģiju, lai attiecīgā gadījumā palīdzētu citām valstīm pasaules, reģiona un valsts mērogā apkarot VIKI un munīcijas nelikumīgu tirdzniecību.

5. PANTS

Starptautiskā Krimināltiesa

1. Puses apstiprina, ka vissmagākie noziegumi, kas skar starptautisko sabiedrību, nedrīkst palikt nesodīti un ka ir jānodrošina efektīva kriminālvajāšana, veicot pasākumus gan valstu līmenī, gan pastiprinot starptautisko sadarbību, tostarp ar Starptautisko Krimināltiesu (SKT).
2. Puses ir apņēmušās veicināt vispārēju ratifikāciju vai pievienošanos SKT Romas Statūtiem, kā arī veicināt Statūtu efektīvu īstenošanu SKT dalībvalstīs.

6. PANTS

Sadarbība terorisma apkarošanā

1. Puses atzīst, ka cīņa pret terorismu ir kopīga prioritāte, un uzsver, ka cīņa pret terorismu ir jāīsteno, ievērojot tiesiskumu, starptautiskos tiesību aktus, jo īpaši ANO Statūtus un attiecīgās ANO Drošības padomes rezolūcijas, cilvēktiesības, starptautiskās bēgļu tiesības, humanitārās tiesības un pamatbrīvības.
2. Puses nodrošina augsta līmeņa terorisma apkarošanas apspriedes un *ad hoc* saziņu, lai veicinātu efektīvas kopējas terorisma apkarošanas darbības un sadarbības mehānismus, ja tas ir iespējams. Tas ietver regulāru informācijas apmaiņu par teroristu sarakstiem, vardarbīgu ekstrēmisma stratēģiju apkarošanu, kā arī pieejas jauniem terorisma apkarošanas jautājumiem.
3. Puses ir apņēmušās veicināt visaptverošu starptautisku pieeju cīņā pret terorismu Apvienoto Nāciju Organizācijas vadībā. Puses jo īpaši cenšas sadarboties, lai padziļinātu starptautisko vienprātību šajā jomā un attiecīgi veicinātu ANO Vispārējās terorisma apkarošanas stratēģijas un ANO Drošības padomes rezolūciju pilnīgu īstenošanu.
4. Puses turpina cieši sadarboties Globālā terorisma apkarošanas foruma un tā darba grupu satvarā.

5. Puses vadās pēc starptautiskajiem ieteikumiem, ko sniegusi Finanšu darījumu darba grupa, lai apkarotu terorisma finansēšanu.

6. Puses vajadzības gadījumā turpina sadarboties, lai uzlabotu citu valstu terorisma apkarošanas spējas un novērstu, atklātu teroristiskas darbības un reaģētu uz tām.

7. PANTS

Sadarbība starptautiskā miera un stabilitātes veicināšanai

Lai sekmētu to kopīgās intereses par starptautiskā miera un drošības, kā arī efektīvu daudzpusēju iestāžu un politikas veicināšanu, Puses:

- a) turpina centienus, lai vēl vairāk nostiprinātu transatlantisko drošību, ņemot vērā starp Eiropu un Ziemeļameriku pastāvošas transatlantiskās drošības sistēmas centrālo nozīmi;
- b) stiprina kopīgos centienus, lai atbalstītu vadību krīzes situācijās un spēju veidošanu un turpinātu uzlabot to sadarbību šajā jomā, tostarp attiecībā uz ES operācijām un misijām. Puses cenšas veicināt dalību minētajās darbībās, tostarp izmantojot iepriekšējas konsultācijas un informācijas apmaiņu, ja Puses to uzskata par vajadzīgu.

8. PANTS

Sadarbība daudzpusējos, reģionālos un starptautiskos forumos un organizācijās

1. Puses ir apņēmušās veicināt daudzpusēju sadarbību un centienus uzlabot tādu reģionālu un starptautisku forumu un organizāciju efektivitāti kā, piemēram, Apvienoto Nāciju Organizācija un tās specializētās organizācijas un aģentūras, Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija (ESAO), Ziemeļatlantijas līguma organizācija (NATO), Eiropas Drošības un sadarbības organizācija (EDSO) un citi daudzpusējie forumi.
2. Puses nodrošina efektīvu konsultāciju mehānismu daudzpusējos forumos. Apvienoto Nāciju Organizācijā papildus jau esošajiem dialogiem cilvēktiesību un demokrātijas jomā Puses izveido pastāvīgo konsultāciju mehānismus Cilvēktiesību padomē, ANO Ģenerālajā asamblejā, kā arī ANO birojā Vīnē un attiecīgā gadījumā un saskaņā ar Pušu vienošanos - citur.
3. Puses cenšas apspriesties par vēlēšanām, lai panāktu efektīvu pārstāvību daudzpusējās organizācijās.

IV SADAĻA

EKONOMIKA UN ILGTSPĒJĪGA ATTĪSTĪBA

9. PANTS

Dialogs un vadošā loma pasaulē attiecībā uz ekonomikas jautājumiem

Atzīstot, ka ilgtspējīgu globalizāciju un labklājības palielināšanos var sasniegt vienīgi ar atvērtu pasaules ekonomiku, kas balstīta uz tirgus principiem, efektīvu regulējumu un spēcīgām pasaules mēroga iestādēm, Puses cenšas:

- a) rādīt priekšzīmi, veicinot saprātīgu ekonomikas politiku un piesardzīgu finanšu pārvaldību gan savās valstīs, gan ar savu reģionālo un starptautisko sadarbību;
- b) rīkot regulārus augstākā līmeņa politikas dialogus par makroekonomikas jautājumiem, pēc vajadzības iesaistot centrālo banku pārstāvjus, ar mērķi sadarboties savstarpēji svarīgos jautājumos;
- c) attiecīgos gadījumos veicina savlaicīgu un efektīvu dialogu un sadarbību par globāliem vispārēji svarīgiem ekonomikas jautājumiem daudzpusējās organizācijās un forumos, kuros Puses piedalās, piemēram, ESAO, G-7, G-20, Starptautiskajā Valūtas fondā (SVF), Pasaules Bankā un Pasaules Tirdzniecības organizācijā (PTO).

10. PANTS

Brīvas tirdzniecības un ieguldījumu veicināšana

1. Puses sadarbosies, lai veicinātu tirdzniecības un ieguldījumu ilgtspējīgu pieaugumu un attīstību starp tām abpusēji izdevīgā veidā, kā paredzēts visaptverošajā ekonomikas un tirdzniecības nolīgumā.
2. Puses cenšas sadarboties, lai vēl vairāk stiprinātu PTO kā visefektīvāko satvaru spēcīgai, iekļaujošai un noteikumos balstītai pasaules tirdzniecības sistēmai.
3. Puses turpina iesaistīties muitas sadarbībā.

11. PANTS

Sadarbība nodokļu jautājumos

Lai stiprinātu un attīstītu savu ekonomisko sadarbību, Puses ievēro un piemēro labas pārvaldības principus nodokļu jomā, proti, pārredzamību, informācijas apmaiņu un izvairīšanos no kaitnieciskas nodokļu prakses saskaņā ar ESAO kaitnieciskas nodokļu prakses forumu un Savienības Rīcības kodeksu attiecībā uz darījumdarbības nodokļiem. Puses cenšas sadarboties, lai veicinātu un uzlabotu šo principu īstenošanu starptautiskā mērogā.

12. PANTS

Ilgtermiņa attīstība

1. Puses vēlreiz apstiprina savu apņemšanos ievērot pašreizējo vajadzību apmierināšanu, neapdraudot nākamo paaudžu vajadzības. Tās atzīst, ka, lai nodrošinātu dzīvotspēju ilgtermiņā, ekonomiskajā izaugsmē būtu jāievēro ilgtspējīgas attīstības principi.
2. Puses turpina veicināt atbildīgu un efektīvu resursu izmantošanu un palielināt informētību par ekonomiskajām un sociālajām izmaksām, kas rodas no kaitējuma videi, un par to saistīto ietekmi uz cilvēku labklājību.
3. Puses turpina atbalstīt centienus veicināt ilgtspējīgu attīstību, izmantojot dialogu, paraugprakses apmaiņu, labu pārvaldību un pareizu finanšu pārvaldību.
4. Pusēm ir kopīgs mērķis samazināt nabadzību un atbalstīt iekļaujošu ekonomikas attīstību visā pasaulē, un tās cenšas, kad vien tas ir iespējams, kopīgi strādāt šā mērķa sasniegšanai.
5. Šajā nolūkā Puses izveido regulāru politisko dialogu par attīstības sadarbību, lai uzlabotu politikas koordināciju kopējo interešu jautājumos un uzlabotu to attīstības sadarbības kvalitāti un efektivitāti saskaņā ar starptautiski pieņemtiem principiem par atbalsta efektivitāti. Puses sadarbojas, lai stiprinātu pārskatatbildību un pārredzamību, koncentrējoties uz rezultātu uzlabošanu attīstības jomā, un atzīst to, cik svarīgi ir attīstības sadarbībā iesaistīt dažādas ieinteresētās personas, tostarp privātā sektora un pilsoniskās sabiedrības pārstāvjus.

6. Puses atzīst enerģētikas nozares nozīmi ekonomiskās labklājības un starptautiskā miera un stabilitātes nodrošināšanā. Tās vienojas par nepieciešamību uzlabot un dažādot enerģijas piegādes avotus, veicināt inovācijas un palielināt energoefektivitāti, lai stiprinātu energoapgādes iespēju, energoapgādes drošību, kā arī ilgtspējīgu un cenas ziņā pieejamu elektroenerģiju. Puses nodrošina augsta līmeņa dialogu par enerģētiku un turpina sadarboties, izmantojot divpusējus un daudzpusējus līdzekļus, lai atbalstītu atvērtus un konkurētspējīgus tirgus, apmainītos ar paraugpraksi, veicinātu uz zinātnes atziņām balstītu, pārredzamu regulējumu un apspriestu sadarbības jomas enerģētikas jautājumos.

7. Puses piešķir lielu nozīmi vides aizsardzībai un saglabāšanai un atzīst, ka ir vajadzīgi augsti vides aizsardzības standarti, lai saglabātu vidi nākamajām paaudzēm.

8. Puses atzīst klimata pārmaiņu radītos draudus pasaulei un nepieciešamību nekavējoties īstenot turpmākus pasākumus, lai samazinātu emisiju apjomu nolūkā stabilizēt siltumnīcas efektu izraisošo gāzu koncentrāciju atmosfērā tādā līmenī, kas novērstu bīstamu antropogēnu iejaukšanos klimata sistēmā. Konkrēti, tām ir kopīga vēlme rast novatoriskus risinājumus, lai mazinātu klimata pārmaiņu ietekmi un pielāgotos tām. Puses atzīst problēmu globālo raksturu un turpina atbalstīt starptautiskos centienus attiecībā uz taisnīgu, efektīvu, visaptverošu un uz noteikumiem balstītu režīmu saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējo konvenciju par klimata pārmaiņām (*UNFCCC*), ko piemēro visām Konvencijas Pusēm, tostarp kopīgi strādājot pie tā, lai virzītu uz priekšu Parīzes nolīgumu.

9. Puses nodrošina augsta līmeņa dialogu par vidi un klimata pārmaiņām ar mērķi dalīties ar paraugpraksi un veicināt efektīvu un iekļaujošu sadarbību klimata pārmaiņu jomā un par citiem jautājumiem, kas attiecas uz vides aizsardzību.

10. Puses atzīst, cik svarīgs ir dialogs un sadarbība divpusējā vai daudzpusējā līmenī tādās jomās kā nodarbinātība, sociālie jautājumi un pienācīgas kvalitātes darba apstākļi, īpaši saistībā ar globalizāciju un demogrāfiskajām pārmaiņām. Puses apņemas veicināt sadarbību, kā arī informācijas un pieredzes apmaiņu nodarbinātības un sociālajā jomā. Puses apliecina arī savu gatavību ievērot, veicināt un īstenot starptautiski atzītus darba standartus, ko tās apņēmušās īstenot, piemēram, Starptautiskās Darba organizācijas (SDO) 1998. gada Deklarāciju par pamatprincipiem un pamattiesībām darbā un tās papildinājumus.

13. PANTS

Dialogs par citām savstarpējo interešu jomām

Atzīstot to kopīgo apņemšanos padziļināt un paplašināt ilgtermiņa iesaisti, kā arī atzinīgi vērtējot esošo sadarbību, Puses cenšas attiecīgos divpusējos un daudzpusējos forumos veicināt dialogu ar ekspertiem, kā arī paraugprakses apmaiņu tādās politikas jomās, kas interesē abas Puses. Attiecīgās jomas ir šādas (bet ne tikai): lauksaimniecība, zivsaimniecība, starptautiskā okeāna un jūrlietu politika, lauku attīstība, starptautiskie pārvadājumu, nodarbinātības, kā arī polārā loka jautājumi, tostarp zinātnes un tehnoloģiju jautājumi. Attiecīgā gadījumā šīs jomas var ietvert arī informācijas apmaiņu par likumdošanas, normatīvo un administratīvo praksi, kā arī par lēmumu pieņemšanas procesu.

14. PANTS

Iedzīvotāju labklājība

1. Atzīstot, cik svarīgi ir paplašināt un padziļināt savu dialogu un sadarbību par plašu jautājumu loku, kas ietekmē to iedzīvotāju un plašākas pasaules kopienas labklājību, Puses veicina un atvieglo dialogu, konsultācijas un, ja iespējams, sadarbību esošo un topošo savstarpēju interešu jautājumos, kas skar iedzīvotāju labklājību.
2. Puses atzīst patērētāju aizsardzības nozīmi un veicina informācijas un paraugprakses apmaiņu šajā jomā.
3. Puses veicina savstarpēju sadarbību un informācijas apmaiņu par pasaules veselības jautājumiem, kā arī par sagatavotību un reaģēšanu uz pasaules mēroga ārkārtas situācijām sabiedrības veselības jomā.

15. PANTS

Sadarbība zināšanu, pētniecības, inovāciju un komunikācijas tehnoloģiju jomā

1. Ņemot vērā to, cik svarīgas pasaules mēroga problēmu risināšanā ir jaunas zināšanas, Puses turpina veicināt sadarbību tādās jomās kā zinātne, tehnoloģijas, pētniecība un inovācijas.

2. Atzīstot, ka informācijas un komunikācijas tehnoloģijas ir mūsdienīgas dzīves un sociāli ekonomiskās attīstības būtiski elementi, Puses cenšas sadarboties un apmainīties ar viedokļiem attiecīgi par valsts, reģionālo un starptautisko politiku šajā jomā.
3. Atzīstot, ka interneta drošība un stabilitāte, pilnībā ievērojot pamattiesības un pamatbrīvības, ir vispārēja problēma, Puses cenšas sadarboties divpusējā un daudzpusējā līmenī, izmantojot dialogu un pieredzes apmaiņu.
4. Puses atzīst, ka sociāli ekonomiskās, vides un starptautiskās politikas mērķu sasniegšanā aizvien lielāka nozīme ir kosmosa sistēmu izmantošanai. Puses turpina plašāk attīstīt sadarbību kosmosa resursu attīstības un izmantošanas jomā, lai atbalstītu iedzīvotājus, uzņēmumus un valdības struktūras.
5. Puses cenšas turpināt savu sadarbību statistikas jomā, īpašu uzmanību pievēršot tam, lai aktīvi veicinātu dalīšanos ar paraugpraksi un politiku.

16. PANTS

Kultūras izpausmju daudzveidības, izglītības, kā arī jauniešu un cilvēku savstarpējo kontaktu veicināšana

1. Puses lepojas ar senajām kultūras, valodas un tradīciju saiknēm, kuras starp tām veido saprašanās tiltus. Transatlantiskās saites pastāv visos valdības un sabiedrības līmeņos, un šīm attiecībām ir būtiska ietekme Kanādas un Eiropas sabiedrībā. Puses cenšas veicināt šīs saites un meklēt jaunus veidus, kā stiprināt attiecības, veicinot cilvēku savstarpējos kontaktus. Puses cenšas izmantot nevalstisko organizāciju un ideju laboratoriju piedāvātās apmaiņas, kas apvieno jauniešus un citus ekonomikas un sociālos partnerus, lai paplašinātu un padziļinātu šīs attiecības, kā arī sniegtu jaunas idejas attiecībā uz kopēju problēmu risināšanu.
2. Atzīstot daudzveidīgās akadēmiskās, izglītības, sporta, kultūras, tūrisma un jauniešu mobilitātes attiecības, kas izveidojušās starp tām gadu gaitā, Puses atbalsta un veicina nepārtrauktu sadarbību, lai pēc vajadzības paplašinātu šīs saiknes.
3. Puses cenšas veicināt kultūras izpausmju daudzveidību, tostarp attiecīgā gadījumā popularizējot principus un mērķus, kas noteikti *UNESCO* 2005. gada Konvencijā par kultūras izpausmju daudzveidības aizsardzību un veicināšanu.
4. Puses cenšas attiecīgi veicināt un atvieglot to kultūras iestāžu un šīs jomas profesionāļu apmaiņu, sadarbību un dialogu.

17. PANTS

Noturība pret katastrofām un ārkārtas situāciju pārvarēšana

Lai mazinātu dabas un cilvēka izraisītu katastrofu ietekmi un paaugstinātu sabiedrības un infrastruktūras izturību, Puses apstiprina savu kopējo apņemšanos veicināt profilakses, sagatavotības, reaģēšanas un atveseļošanas pasākumus, tostarp attiecīgā gadījumā izmantojot sadarbību divpusējā un daudzpusējā līmenī.

V SADAĻA

TIESISKUMS, BRĪVĪBA UN DROŠĪBA

18. PANTS

Tiesu iestāžu sadarbība

1. Attiecībā uz tiesu iestāžu sadarbību krimināllietās Puses centīsies pastiprināt esošo sadarbību savstarpējās tiesiskās palīdzības un personu izdošanas jomā, pamatojoties uz atbilstīgiem starptautiskiem nolīgumiem. Puses, ievērojot savas pilnvaras un kompetenci, cenšas nostiprināt esošos mehānismus un vajadzības gadījumā apsvērt iespēju izstrādāt jaunus mehānismus, lai atvieglotu starptautisko sadarbību šajā jomā. Tas vajadzības gadījumā nozīmētu arī pievienošanos atbilstīgiem starptautiskajiem instrumentiem un to īstenošanu, kā arī ciešāku sadarbību ar *Eurojust*.

2. Puses attiecīgos gadījumos atbilstīgi to kompetencēm attīsta tiesu iestāžu sadarbību civillietās un komercietās, jo īpaši attiecībā uz daudzpusējo konvenciju par tiesu iestāžu sadarbību civillietās apspriešanu, ratifikāciju un īstenošanu, ietverot Hāgas Starptautisko privāttiesību konferences konvencijas starptautiskās tiesiskās sadarbības un tiesvedības jomā, kā arī bērnu aizsardzības jomā.

19. PANTS

Sadarbība nelikumīgu narkotisko vielu apkarošanas jomā

1. Atbilstīgi to attiecīgajām pilnvarām un kompetencēm Puses sadarbojas, lai nodrošinātu līdzsvarotu un integrētu pieeju narkotisko vielu jautājumiem. Puses vērš savus centienus uz to, lai:
- nostiprinātu struktūras nelikumīgu narkotisko vielu apkarošanai;
 - samazinātu nelikumīgu narkotisko vielu piedāvājumu, kontrabandu un pieprasījumu pēc tām;
 - pievērstos nelikumīgu narkotisko vielu ļaunprātīgas izmantošanas ietekmei uz veselību un tās sociālajām sekām; un
 - maksimāli efektīvi izmantotu struktūras, kuru mērķis ir samazināt ķīmisko prekursoru novirzīšanu nelikumīgai narkotisko un psihotropo vielu ražošanai.

2. Puses sadarbojas, lai sasniegtu minētos mērķus, tostarp, ja iespējams, koordinējot savas tehniskās palīdzības programmas un mudinot valstis, kuras to vēl nav izdarījušas, ratificēt un īstenot esošās starptautiskās konvencijas par narkotiku kontroli, kurām ir pievienojusies Savienība vai tās dalībvalstis un Kanāda. Puses savā rīcībā balstās uz vispārpieņemtiem principiem, kas ir saskaņā ar attiecīgajām starptautiskajām konvencijām par narkotiku kontroli, un ievēro plašākos mērķus, kuri noteikti ANO 2009. gada Politiskajā deklarācijā un rīcības plānā par starptautisko sadarbību, kas vērsta uz integrētu un līdzsvarotu stratēģiju narkomānijas apkarošanai pasaulē.

20. PANTS

Tiesībaizsardzības iestāžu sadarbība un cīņa pret organizēto noziedzību un korupciju

1. Pusēm ir kopīga apņemšanās sadarboties cīņā pret organizēto, ekonomisko un finanšu noziedzību, korupciju, viltošanu, kontrabandu un nelikumīgiem darījumiem, ievērojot Pušu savstarpējās starptautiskās saistības šajā jomā, tostarp attiecībā uz efektīvu sadarbību tādu līdzekļu atgūšanā, kas iegūti korupcijas rezultātā.
2. Puses apstiprina savu apņemšanos attīstīt sadarbību tiesībaizsardzības jomā, tostarp turpinot sadarbību ar Eiropolu.

3. Turklāt Puses cenšas sadarboties starptautiskos forumos, lai veicinātu ANO Konvencijas pret transnacionālo organizēto noziedzību un tās papildu protokolu, kuriem tās ir pievienojušās, pienācīgu ievērošanu un īstenošanu.

4. Puses arī cenšas attiecīgi veicināt ANO Konvencijas par cīņu pret korupciju īstenošanu, tostarp izmantojot stingru pārskatīšanas mehānismu, kurā ievēroti tādi principi kā pārredzamība un pilsoniskās sabiedrības līdzdalība.

21. PANTS

Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšana un terorisma finansēšana

1. Puses atzīst vajadzību sadarboties, lai novērstu, ka to finanšu sistēmas tiek izmantotas tādu līdzekļu legalizēšanai, kas iegūti jebkādās noziedzīgās darbībās, tostarp narkotiku kontrabandā un korupcijā, kā arī lai cīnītos pret terorisma finansēšanu. Šī sadarbība ietver no noziedzīgas darbības iegūtu aktīvu vai līdzekļu konfiscēšanu saskaņā ar Pušu attiecīgo tiesisko regulējumu un tiesību aktiem.

2. Puses apmainās ar attiecīgu informāciju saskaņā ar to attiecīgo tiesisko regulējumu un tiesību aktiem un īsteno atbilstīgus pasākumus, lai cīnītos pret nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu un terorisma finansēšanu, pamatojoties uz Finanšu darījumu darba grupas sniegtajiem ieteikumiem un standartiem, ko pieņēmušas citas attiecīgas starptautiskas organizācijas, kuras darbojas šajā jomā.

22. PANTS

Kibernoziedzība

1. Puses atzīst, ka kibernetizācija ir pasaules mēroga problēma, kurai ir vajadzīgi pasaules mēroga risinājumi. Minētajā nolūkā Puses stiprina sadarbību, lai novērstu un apkarotu kibernetizāciju, apmainoties ar informāciju un praktisko pieredzi saskaņā ar to attiecīgo tiesisko regulējumu un tiesību aktiem. Puses cenšas attiecīgā gadījumā sadarboties, lai atbalstītu un palīdzētu citām valstīm izstrādāt efektīvus tiesību aktus, politiku un praksi kibernetizācijas novēršanai un apkarošanai neatkarīgi no tā, kur tā rodas.
2. Vajadzības gadījumā Puses saskaņā ar to attiecīgo tiesisko regulējumu un tiesību aktiem apmainās ar informāciju tādās jomās kā kibernetizācijas izmeklētāju izglītība un mācības, kibernetizācijas izmeklēšana un digitālā kriminālistika.

23. PANTS

Migrācija, patvēruma un robežu pārvaldība

1. Puses atkārtoti apstiprina savu apņemšanos sadarboties un apmainīties ar viedokļiem saskaņā ar to attiecīgajiem normatīvajiem aktiem attiecībā uz migrāciju (tostarp likumīgo migrāciju, nelikumīgo migrāciju, cilvēku tirdzniecību, migrāciju un attīstību) patvērumu, integrāciju, vīzām un robežu pārvaldību.

2. Pusēm ir kopīgs mērķis – ieviest bezvīzu režīmu starp Eiropas Savienību un Kanādu, kas attiektos uz visiem to pilsoņiem. Puses sadarbojas un dara visu iespējamo, lai pēc iespējas drīz ieviestu bezvīzu režīmu starp to teritorijām visiem pilsoņiem, kam ir derīgas pases.
3. Puses vienojas sadarboties, lai novērstu un kontrolētu nelikumīgu migrāciju. Šajā nolūkā:
 - a) Kanāda pēc dalībvalsts pieprasījuma un, ja vien nav noteikts citādi, bez papildu formalitātēm piekrīt uzņemt atpakaļ visus savus pilsoņus, kuri nelikumīgi uzturas dalībvalsts teritorijā;
 - b) katra dalībvalsts pēc Kanādas pieprasījuma un, ja vien nav noteikts citādi, bez papildu formalitātēm piekrīt uzņemt atpakaļ visus savus pilsoņus, kuri nelikumīgi uzturas Kanādas teritorijā;
 - c) šajā nolūkā dalībvalstis un Kanāda saviem pilsoņiem nodrošina atbilstīgus ceļošanas dokumentus;
 - d) Puses cenšas iesaistīties sarunās par īpašu vienošanos, lai noteiktu pienākumus jautājumā par atpakaļuzņemšanu, ietverot trešo valstu valstspiederīgo un bezvalstnieku atpakaļuzņemšanu.

24. PANTS

Konsulārā aizsardzība

1. Kanāda ļauj ES pilsoņiem, kuri atrodas Kanādas teritorijā, izmantot jebkuras ES dalībvalsts diplomātisko un konsulāro iestāžu aizsardzību, ja Kanādā nav pieejama viņu valsts pastāvīgā pārstāvniecība.
2. Dalībvalstis ļauj Kanādas pilsoņiem, kuri atrodas kādas dalībvalsts teritorijā, izmantot jebkuras citas Kanādas noteiktas dalībvalsts diplomātisko un konsulāro iestāžu aizsardzību, ja pirmajā dalībvalstī nav pieejama Kanādas pastāvīgā pārstāvniecība.
3. Panta 1. un 2. punkts ir paredzēts, lai atteiktos no prasības par paziņošanu un piekrišanu, kas varētu būt piemērojama citos apstākļos, lai ļautu Savienības vai Kanādas pilsoņus pārstāvēt citai valstij, nevis tai, kuras pilsoņi viņi ir.
4. Puses katru gadu pārskata 1. un 2. punkta administratīvo darbību.

25. PANTS

Personas datu aizsardzība

1. Puses atzīst, ka ir nepieciešams aizsargāt personas datus, un cenšas kopā strādāt, lai veicinātu augstus starptautiskus standartus.
2. Puses atzīst to, cik svarīgi ir aizsargāt pamattiesības un pamatbrīvības, tostarp tiesības uz privātās dzīves neaizskaramību attiecībā uz personas datu aizsardzību. Tādēļ Puses apņemas saskaņā ar to attiecīgajiem normatīvajiem aktiem ievērot saistības, ko tās uzņēmušās attiecībā uz šīm tiesībām, tostarp novēršot un apkarojot terorismu un citus smagus starptautiskus noziegumus, ietverot organizēto noziedzību.
3. Puses saskaņā ar to attiecīgajiem normatīvajiem aktiem turpina divpusējā un daudzpusējā līmenī sadarboties attiecībā uz personas datu aizsardzību, attiecīgā gadījumā izmantojot dialogu un pieredzes apmaiņu.

VI SADAĻA

POLITISKAIS DIALOGS UN KONSULTĀCIJU MEHĀNISMI

26. PANTS

Politiskais dialogs

Puses cenšas efektīvi un pragmatiski stiprināt dialogu un apspriedes, lai atbalstītu to attiecību attīstību, lai pilnveidotu to saiknes un veicinātu to kopējās intereses un vērtības, izmantojot to daudzpusējo iesaisti.

27. PANTS

Apspriežu mehānismi

1. Puses iesaistās dialogā, regulāri uzturot kontaktus, apmaiņu un apspriedes, kas ietver:
 - a) augstākā līmeņa sanāksmes vadītāju līmenī katru gadu vai pēc savstarpējas vienošanās, kas pārmaiņus notiek Eiropas Savienībā un Kanādā;
 - b) sanāksmes ārlietu ministru līmenī;

- c) apspriedes ministru līmenī par abpusēji interesējošiem politikas jautājumiem;
- d) ierēdņu apspriedes gan augstākajā līmenī, gan darba līmenī par savstarpējas intereses jautājumiem vai informatīvas sanāksmes un sadarbību, kas saistīta ar būtiskiem vietējiem vai starptautiskiem notikumiem;
- e) delegāciju apmaiņas veicināšanu starp Eiropas Parlamentu un Kanādas parlamentu.

2. Apvienotā ministru komiteja

- a) Ar šo ir izveidota Apvienotā ministru komiteja (AMK).
- b) AMK:
 - i) aizstāj Transatlantisko dialogu;
 - ii) to kopīgi vada Kanādas ārlietu ministrs un Savienības Augstā pārstāve ārlietās un drošības politikas jautājumos;
 - iii) tiekas katru gadu vai pēc savstarpējas vienošanās atkarībā no apstākļiem;
 - iv) pieņem savu darba kārtību, noteikumus un procedūras;
 - v) pieņem lēmumus, ko apstiprina abas Puses;

- vi) saņem Apvienotās sadarbības komitejas (ASK) gada ziņojumus par attiecību stāvokli un sniedz ieteikumus saistībā ar ASK darbu, tostarp par jaunām turpmākās sadarbības jomām, kā arī par jebkādu domstarpību atrisināšanu, kas radušās saistībā ar šā nolīguma īstenošanu;
- vii) tās sastāvā ir Pušu pārstāvji.

3. Apvienotā sadarbības komiteja

- a) Puses izveido Apvienoto sadarbības komiteju (ASK).
- b) Puses nodrošina, ka ASK:
 - i) iesaka prioritātes attiecībā uz Pušu sadarbību;
 - ii) uzrauga Pušu stratēģisko attiecību attīstību;
 - iii) apmainās ar viedokļiem un sniedz ieteikumus par jebkādiem kopējas intereses jautājumiem;
 - iv) sniedz ieteikumus, lai padarītu Pušu sinerģiju efektīvāku;
 - v) nodrošina šā nolīguma pienācīgu darbību;

- vi) sniedz AMK gada ziņojumu par attiecību stāvokli, ko Puses dara zināmu atklātībai, kā minēts šā panta 2. punkta b) apakšpunkta vi) punktā;
 - vii) attiecīgi risina visus jautājumus, ko tai iesniedz Puses saskaņā ar šo nolīgumu;
 - viii) izveido apakškomitejas, kas palīdz tās pienākumu izpildē. Tomēr šīm apakškomitejām nevajadzētu dublēt struktūras, kas izveidotas saskaņā ar citiem Pušu savstarpējiem nolīgumiem;
 - ix) izskata situācijas, ja kāda no Pusēm uzskata, ka lēmumu pieņemšanas procesi sadarbības jomās, uz kurām neattiecas īpašs nolīgums, ir negatīvi ietekmējuši vai varētu negatīvi ietekmēt to intereses.
- c) Puses nodrošina, ka ASK tiekas reizi gadā pārmaiņus Eiropas Savienībā un Kanādā; ka ASK ārkārtas sanāksmes sasauc pēc jebkuras Puses lūguma; ka ASK kopīgi vada viena augstākā amatpersona no Kanādas un viena augstākā amatpersona no Eiropas Savienības; un ka tā vienojas par savām pilnvarām, tostarp novērotāju līdzdalību.
- d) ASK veido Pušu pārstāvji, un to līdzdalības līmeni nosaka, pievēršot pienācīgu uzmanību efektivitātes un ekonomikas veicināšanai.
- e) Puses vienojas, ka ASK var lūgt komitejas un līdzīgas struktūras, kas izveidotas saskaņā ar Pušu divpusējiem nolīgumiem, regulāri informēt ASK par savu darbību, šādi veidojot daļu no pastāvīga, visaptveroša pārskata par Pušu attiecībām.

28. PANTS

Saistību izpilde

1. Ievērojot savstarpēju cieņu un sadarbību, ko paredz šis nolīgums, Puses veic visus vajadzīgos vispārīgos vai īpašos pasākumus, lai izpildītu savas saistības saskaņā ar šo nolīgumu.
2. Ja, piemērojot vai interpretējot šo nolīgumu, rodas jautājumi vai domstarpības, Puses pastiprināti cenšas apspriesties un sadarboties, lai atrisinātu jautājumus savlaicīgi un izlīguma veidā. Pēc jebkuras Puses pieprasījuma jautājumus vai domstarpības iesniedz ASK turpmākai apspriešanai un izpētei. Puses var arī kopā nolemt šos jautājumus iesniegt īpašām apakškomitejām, kas tos paziņo ASK. Puses nodrošina, ka ASK vai ieceltā apakškomiteja tiekas saprātīgā laikā, lai censtos atrisināt visas domstarpības attiecībā uz šā nolīguma piemērošanu vai interpretēšanu, izmantojot agrīnu saziņu, rūpīgi izvērtējot faktus, tostarp ņemot vērā ekspertu padomus un zinātniskus pierādījumus, kā arī efektīvu dialogu.
3. Atkārtoti apliecinot savu stingro kopīgo apņemšanos cilvēktiesību nodrošināšanas un ieroču neizplatīšanas jomā, Puses uzskata, ka īpaši smagus un būtiskus 2. panta 1. punktā un 3. panta 2. punktā minēto pienākumu pārkāpumus var uzskatīt par īpašas steidzamības gadījumiem. Puses uzskata, ka, lai situāciju uzskatītu par 2. panta 1. punkta "īpaši nopietnu un būtisku pārkāpumu", tās smagumam un veidam jābūt ārkārtējam, piemēram, valsts apvērsumam vai smagiem noziegumiem, kas apdraud starptautiskās sabiedrības mieru, drošību un labklājību.

4. Gadījumos, kad situāciju trešā valstī tās smaguma un veida dēļ var atzīt par līdzvērtīgu īpašas steidzamības gadījumam, Puses cenšas rīkot steidzamas apspriedes pēc jebkuras Puses pieprasījuma, lai apmainītos ar viedokļiem par situāciju un apsvērtu iespējamus risinājumus.

5. Maz ticamā un neparedzētā situācijā, ja īpašas steidzamības gadījums notiek vienas Puses teritorijā, jebkura Puse var ar šo jautājumu vērsties AMK. AMK var pieprasīt ASK rīkot steidzamas apspriedes 15 dienu laikā. Puses nodrošina attiecīgo informāciju un pierādījumus, kas vajadzīgi situācijas rūpīgai pārbaudei, kā arī laicīgam un efektīvam atrisinājumam. Ja ASK nespēj atrisināt situāciju, tā var iesniegt šo jautājumu steidzamai izskatīšanai AMK.

6. a) Īpašas steidzamības gadījumā, ja AMK nespēj atrisināt situāciju, katra Puse var lemt par šā nolīguma noteikumu apturēšanu. Savienībā lēmums par apturēšanu būtu jāpieņem vienprātīgi. Kanādā lēmumu par apturēšanu pieņemtu Kanādas valdība saskaņā ar spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem. Puse nekavējoties rakstiski paziņo otrai Pusei par lēmumu un piemēro to minimālo laikposmu, kas vajadzīgs, lai atrisinātu jautājumu veidā, kas pieņemams Pusēm;

b) Puses nepārtraukti novēro situāciju, kas lika pieņemt minēto lēmumu un kas varētu kalpot kā pamatojums citu piemērotu pasākumu veikšanai ārpus šā nolīguma. Puse, kas ierosinājusi nolīguma apturēšanu vai citus pasākumus, tos atceļ, tiklīdz tas ir pamatoti.

7. Turklāt Puses atzīst, ka īpaši nopietns un būtisks cilvēktiesību vai ieroču neizplatīšanas pārkāpums, kā noteikts 3. punktā, var būt arī iemesls ES un Kanādas visaptverošā ekonomikas un tirdzniecības nolīguma (*CETA*) pārtraukšanai saskaņā ar minētā nolīguma 30.9 pantu.

8. Šis nolīgums neietekmē un neierobežo citu starp Pusēm noslēgtu nolīgumu interpretāciju un piemērošanu. Jo īpaši šā nolīguma noteikumi par domstarpību izšķiršanu neaizstāj un nekādā veidā neskar citu starp Pusēm noslēgtu nolīgumu noteikumus par domstarpību izšķiršanu.

VII SADAĻA

NOBEIGUMA NOTEIKUMI

29. PANTS

Drošība un informācijas izpaušana

1. Šo nolīgumu neinterpretē tādā veidā, kas kaitētu Savienības, dalībvalstu un Kanādas normatīvajiem aktiem par publisku piekļuvi oficiāliem dokumentiem.
2. Šo nolīgumu neinterpretē tādā veidā, kas paredzētu, ka Pusei jāsniedz jebkāda informācija, ja tā uzskata, ka šīs informācijas izpaušana ir pretrunā būtiskām tās drošības interesēm.

30. PANTS

Spēkā stāšanās un darbības izbeigšana

1. Puses paziņo viena otrai, ka ir pabeigtas iekšējās procedūras, kas vajadzīgas, lai šis nolīgums stātos spēkā. Šis nolīgums stājas spēkā pirmajā mēneša dienā pēc pēdējā paziņojuma saņemšanas.

2. Neatkarīgi no 1. punkta Savienība un Kanāda piemēro šā nolīguma daļas provizoriski, kā noteikts šajā punktā, līdz tā spēkā stāšanās dienai un saskaņā ar to attiecīgajām piemērojamajām iekšējām procedūrām un tiesību aktiem.

Provizoriskā piemērošana sākas otrā mēneša pirmajā dienā pēc dienas, kad Savienība un Kanāda ir paziņojušas viena otrai par:

- a) Savienība – par šim nolūkam nepieciešamo iekšējo procedūru pabeigšanu, norādot nolīguma daļas, ko piemēro provizoriski; un
- b) Kanāda – par šim nolūkam nepieciešamo iekšējo procedūru pabeigšanu, apstiprinot savu piekrišanu nolīguma daļām, ko piemēro provizoriski.

3. Ikviens no Pusēm var rakstiski informēt otru Pusi par tās nodomu denonsēt šo nolīgumu. Denonsēšana stājas spēkā sešus mēnešus pēc paziņošanas.

31. PANTS

Grozījumi

Šo nolīgumu Puses var grozīt, rakstiski vienojoties. Grozījums stājas spēkā nākamā mēneša pirmajā dienā pēc dienas, kurā sniegts pēdējais paziņojums, ar kuru Puses paziņo viena otrai, ka ir pabeigtas visas nepieciešamās iekšējās procedūras, kas vajadzīgas, lai grozījums stātos spēkā.

32. PANTS

Paziņojumi

Puses iesniedz visus saskaņā ar 30. un 31. pantu veiktos paziņojumus Eiropas Savienības Padomes Ģenerālsekretariātam un Kanādas Ārlietu, tirdzniecības un attīstības departamentam vai attiecīgiem to tiesību pārņēmējiem.

33. PANTS

Teritoriālā piemērošana

Šo nolīgumu, no vienas puses, piemēro teritorijās, uz kurām attiecas Līgumi, kas ir Eiropas Savienības izveides pamatā, saskaņā ar minēto Līgumu noteikumiem, un, no otras puses, Kanādā.

34. PANTS

Pušu definīcija

Šajā nolīgumā "Puses" nozīmē Eiropas Savienību vai tās dalībvalstis, vai Eiropas Savienību un tās dalībvalstis saskaņā ar to attiecīgajām pilnvarām, no vienas puses, un Kanādu, no otras puses.

Šis nolīgums sagatavots divos eksemplāros angļu, bulgāru, čehu, dāņu, franču, grieķu, holandiešu, horvātu, igauņu, itāļu, latviešu, lietuviešu, maltiešu, poļu, portugāļu, rumāņu, slovāku, slovēņu, somu, spāņu, ungāru, vācu un zviedru valodā; visi teksti ir vienlīdz autentiski.

TO APLIECINOT, apakšā parakstījušies, būdami attiecīgi pilnvarotie, ir parakstījuši šo nolīgumu.